

2022/2170(INI)

24.7.2023

ARVAMUS

Esitaja: regionaalarengukomisjon

Saaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Töökohtade loomine: õiglane üleminek ning sotsiaalse ja ökoloogilise mõjuga investeringud
(2022/2170(INI))

Arvamuse koostaja: Matthias Ecke

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Regionaalarengukomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. on veendunud, et ELi ühtekuuluvuspoliitika vahendid, mis on suunatud majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, jäävad ELi peamisteks investeerimisvahenditeks ja on üliolulised kliimanetraalsusele ülemineku toetamisel ning nende inimeste ja territooriumide abistamisel, kes seisavad silmitsi suurimate väljakutsetega, tagades, et kedagi ei jäeta kõrvale, kuna nad saavad piirkondades pakkuda investeringuid keskkonnahoidlikesse tehnoloogiatesse, kvaliteetsetesse haridusse ja tööhõivesse, ning samuti ümber- ja täiendõppe võimalustesse; rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika fondid võivad toetada uute keskkonnasäästlike kutsealade loomist ning aidata muuta ja laiendada olemasolevaid elukutseid, et hõlmata uusi ja erinevaid kestlikkuse ja keskkonnakaitse alaseid kohustusi ja ülesandeid;
2. on veendunud, et rohepöörde piirkondliku aspekti arendamine, mis hõlmab seega kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, samuti sotsiaalpartnereid ja ametiühinguid, on oluline õiglasel üleminekul kliimanetraalsele majandusele; tuletab meelde, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vastutavad sageli suure osas inimväärse töö, kvaliteetsete töökohtade ja koolitusega seotud poliitikameetmete rakendamise eest ning et nende poliitikameetmete territoriaalne mõõde on seetõttu väga oluline; tuletab sellega seoses meelde, kui tähtis on võrdne haldussuutlikkus ning juurdepääs rahastamisele ja teabele kõigis ELi piirkondades;
3. rõhutab, et ELi ühtekuuluvuspoliitikal on oluline roll, abistades ettevõtteid sellel üleminekul ja toetades neid nii, et nad ei peaks oma tegevust väljapoole ELi piire ümber paigutama;
4. väljendab heameelt õiglase ülemineku kontseptsiooni üle, pidades seda ainulaadseks põhimõtteks, mis peab hõlmama kõiki kliimanetraalsusele ülemineku aspekte; märgib, et on vaja ambitsioonikat, terviklikku ja õiglast ülemineku, et toime tulla rohepöörde soovimatu jaotusliku mõjuga, näiteks suurema piirkondliku ebavõrdsusega, samuti muude majanduslike ja sotsiaalsete probleemidega, mida mõned piirkonnad võivad ülemineku tulemusena kogeda, nagu ettevõtete konkurentsivõime vähenemine konkreetsetes sektorites, töötus, rahvaarvu vähenemine ja ajude äravool;
5. rõhutab, et igasugune ELi poolne rahastamine peaks aitama saavutada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 9 ja Euroopa sotsiaalõiguste sambas sätestatud eesmäärke;
6. rõhutab, kui mitmekesised on Euroopa piirkonnad, millest igal ajal on oma konkreetsed territoriaalsed, majanduslikud, taristualased ja demograafilised probleemid; rõhutab, et puudub kõigile sobiv lahendus ning õiglase ülemineku toetamine ja eelkõige uute töökohtade loomiseks vajalikud meetmed tuleb kohandada kohalike ja piirkondlike iseärasuste, vajaduste ja looduslike tingimustega, ning võtta arvesse piirkondlikule ja kohalikule konkurentsivõimele avalduvat mõju; rõhutab seetõttu, kui tähtis on elavam dialoog riiklike, kohalike ja piirkondlike ametiasutuste vahel ning selle tagamine, et asjaomaste piirkondade töötajate esindajatega konsulteeritakse; rõhutab, et rohe- ja

õiglase ülemineku edasiliikumiseks tuleb tugevdada suutlikkust ja tagada piisav rahastamine kõigil tasanditel, eelkõige kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tasandil;

7. rõhutab, et õiglase ülemineku üks peamisi eesmärke peaks olema CO₂-mahukates piirkondades ettevõtluse edendamine ja tööhõivevõimaluste loomine noorte jaoks, et toetada nende piirkondade kestlikku arengut, vältida rahvaarvu vähenemist ja ajude äravoolu; ühtekuuluvuspoliitika rahastamine ja sellega seotud finantsinstrumendid saab suunata noorte ja töötajate koolitusse nendes piirkondades, andes neile lisaoskusi, mis on vajalikud uute või rohepöörde tõttu muudetud töökohtade jaoks;
8. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tegeleksid peatunud ja stagneerunud majanduskasvuga mitmes Euroopa piirkonnas, suurendades nende atraktiivsust ning tegeledes tööjõu vähenemise probleemiga, mis paljudes liikmesriikides on seotud elanikkonna vähenemise ja vananemisega;
9. rõhutab, et õiglase ülemineku fond on peamine ühtekuuluvuspoliitika vahend, millega toetatakse piirkondi, mida mõjutab üleminek netonullmajandusele, ehitades seal kestlikumat ja mitmekesisemat majandust, pakkudes töötajatele koolitusi ja ümberkoolitusi ning luues teadusuuringute ja innovatsiooni abil uusi ettevõtteid; rõhutab, et õiglase ülemineku fond võib pakkuda konkreetset võimalust toetada töötajaid, kes võivad ülemineku tõttu töö kaotada;
10. arvestades, et õiglase ülemineku fond toetab territooriume toetuste kaudu piirkondades, mis on kõige haavatavamad kliimamuutuste võimalike tagajärgede suhtes, ning selle eesmärk on asjakohaste territooriumide tasakaalustatud ja ühtlane areng;
11. rõhutab, et uute kohaliku majanduse mudelite pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamiseks peavad haridusasutused pakkuma mitmekesisid õppekavasid, mis keskenduvad piirkonna vajadustele, samuti oskuste täiendamist tulevastes majanduskasvu valdkondades, nagu nullnetoheide, ringlussevõtt, korduskasutamine, ressursi- ja energiasäästlikud tööstusharud ja nendega seotud teenused; usub, et töötajate koolitus ja ümberõpe, täiendõpe, ja elukestev õpe peavad tagama, et ELi rohepöörde käigus ei unustataks kedagi, olenemata inimeste töövaldkonnast, töölepingu tüübist, soost või geograafilisest asukohast;
12. rõhutab, et õiglase ülemineku fond toetab CO₂-mahukaid piirkondi, eelkõige piirkondi, mis järk-järgult lõpetavad söekaevandamise ja terasetootmise; rõhutab, et õiglase ülemineku tegevuskava ei sobi iga süsinikdioksiidist sõltuva piirkonna eripäradega; rõhutab sellega seoses vajadust, et õiglase ülemineku kavades võetaks arvesse sihtpiirkondade keerukust, sealhulgas demograafilist koosseisu ja sotsiaalmajanduslikke tegureid, näiteks keele omapära; rõhutab veel, et erilist tähelepanu tuleb pöörata maapiirkondadele ja piirkondadele, kus on tõsised ja püsivad ebasoodsad looduslikud või demograafilised tingimused, nagu saared, mägipiirkonnad, äärepoolseimad ja piirialad, nagu on määratletud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 174 ja 349, kuna need piirkonnad on juba praegu mõjutatud avalike ja erateenuste ja töövõimaluste vähenevast kättesaadavusest ning väiksemast majandusarengust;
13. märgib, et õiglase ülemineku fond vajab piisavaid rahalisi vahendeid, et tagada selle tõhusus piirkondade kliimaneutraalsusele ülemineku toetamisel; soovib laiendada ja avardada õiglase ülemineku fondi kohaldamisala ja eelarvet, et hõlmata ka muid

tööstussektoreid ja piirkondi, mida rohepööre võrdselt mõjutab; tuletab siiski meelde, et oluline on tagada, et kogu ELi eelarve täidaks õiglase ülemineku eesmäärke ning et õiglase ülemineku fond peaks olemasolevaid rahastamisvahendeid tõhusalt täiendama;

14. on veendunud, et sotsiaalse mõjuga investeeringud ei asenda avaliku sektori sotsiaalkulutusi; rõhutab siiski, kui oluline on tugevdada sotsiaalmajanduslike organisatsioonide suutlikkust avalike ja erainvesteeringute mobiliseerimise kaudu, et valmistuda rohepöördeks; märgib, et sotsiaalse innovatsiooni algatus võib täiendada ühtekuuluvusfonde kliimaneutraalsuse saavutamisel tekkinud probleemide lahendamisel, aidata kaasa töökohtade loomisele ja majanduse mitmekesistamisele piirkondades ning toetada kestlikumat ümberkujundamist ja majandusarengut, tingimusel et sellel on mõõdetav sotsiaalne mõju kaasatusele, võrdõiguslikkusele, oskustele ja tööhõivele ning demograafiliste muutuste juhtimisele; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles tegema koostööd selle tagamiseks, et rohepöörde ja õiglase ülemineku raames sotsiaalset mõju avaldavad investeeringud vähendaksid tööturgude ja tööhõivevõimaluste piirkondlikke erinevusi, eriti vähem arenenud piirkondades, maapiirkondades ja äärealadel, et tagada majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus; rõhutab, et süsteemselt oluliste ettevõtjate õigusliku, reguleeriva ja majandusliku raamistiku kohandamine peab nendele nõuetele vastama;
15. märgib, et rohepöördel on tugev sooline mõõde, kusjuures naised on rohelistel töökohtadel alaesindatud ja CO₂-mahukate töökohtade kadumine kipub rohkem mõjutama mehi; rõhutab seetõttu, et kõigi üleminekupoliitikate kavandamisel ja rakendamisel on vaja järgida soolist perspektiivi, et lõhed kohalikel tööturgudel ei süveneks; tuletab meelde hooldusmajanduse ja hooldussektori (nt väikelaste lastehoid ja pikaajaline hooldus) tähtsust sotsiaalselt õiglase rohepöörde jaoks, kuna see on töövaldkond, milles naised on ülekaalus ja kus töökohtade loomine on oluline tasustamata hooldustöö ümberjaotamiseks, mis on eeltingimus selleks, et tagada naistele üleminekul võrdsed töövõimalused;
16. märgib lisaks, et CO₂-mahukate töökohtade kadumisel võib olla suurem mõju vanematele põlvkondadele ja haavatavas olukorras olevatele inimestele, ning rõhutab, et kõigis rohepöörde poliitikavaldkondades tuleb järgida põhiõigustel põhinevat lähenemisviisi, et tagada nende rühmade kaasamine;
17. on jätkuvalt veendunud, et õiglase üleminek võib muuta ELi edukaks netonullmajanduseks, ning lisaks võib EList saada kogu maailmale eeskuju, mis näitab, kuidas seda eksistentsiaalselt hädavajalikku ümberkujundamist ellu viia; nõuab uute ELi vahendite mobiliseerimist vajalike ELi investeeringute jaoks, millel on tugev territoriaalne mõõde; rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika on oluline vahend nullheitega majanduse suunas liikumisel, ning usub, et arutelu ELi ühtekuuluvuspoliitika tuleviku üle, sealhulgas mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 ja aastateks 2028–2035 ette nähtud rahastamise läbivaatamine peab muu hulgas juhinduma aidata liikmesriikidel sel teel edendada muu hulgas ressursside tõhusamat kasutamist piirkondlike ja kohalike kogukondade poolt. rõhutab sellega seoses, et rohepöoret ja sellest tulenevaid probleeme silmas pidades vajab tulevane ühtekuuluvuspoliitika kindlat ja asjakohast rahastamist.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	19.7.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 0 0: 6
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoş, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituţa, Dan-Ştefan Motreanu, Denis Nesci, Niklas Nienass, Andrey Novakov, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Rosanna Conte, Herbert Dorfmann, Sandro Gozi, Ana Miranda, Yana Toom, Stefania Zambelli
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Carlo Fidanza

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

29	+
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Dan-Ștefan Motreanu, Andrey Novakov
Renew	Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Alin Mituța, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Drașoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Ana Miranda, Niklas Nienass, Caroline Roose

0	-

6	0
ECR	Carlo Fidanza, Denis Nesci
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, André Rougé, Stefania Zambelli

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu